

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

ŁÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 14 MAJA 1934 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 131

Prof. Leon Kozłowski - premierem

Rząd premiera Jędrzejewicza podał się wczoraj do dymisji. — Zmiany na trzech stanowiskach ministrów

Nowy gabinet będzie dziś sformowany.

WARSZAWA, 13 maja. Wczoraj o godz. 10-ej rano odbyło się posiedzenie rady ministrów, po którym premier Jędrzejewicz udał się na spotkanie z Panem Prezydentem w imieniu swoim i całego rządu, aby przedstawić mu prośbę o dymisję. Pan Prezydent przyjął i powierzył misję utworzenia nowego gabinetu profesorowi dr. Leonowi Kozłowskiemu.

Dowiedujemy się, że premier Kozłowski ma zamiar powierzyć tę misję ministrowi p. Juljuszowi Poniatowskiemu — dyrektorowi Liceum Rolniczego w Krzemieńcu.

Tę misję ministra przemysłu i handlu — wiceministra Rajchmanowi i tę misję ministra opieki społecznej wojewodzie kielcejskiemu p. Jerzemu Paclorkowskiemu. Na pozostałych stanowiskach ministrów zmiany nie przeprowadzić. Wobec

składu poprzedniego gabinetu ustąpiłoby oprócz premiera Jędrzejewicza min. dr. Wacława Kłukowski, min. dr. Hubicki i gen. Zarzycki.

(B) Profesor dr. Leon Kozłowski, który został wyznaczony przez Prezydenta Rzeczypospolitej do utworzenia nowego gabinetu, przybył do Warszawy wczoraj wieczorem. W dniu dzisiejszym na placu Halarty odbyła się podjęta uroczystość odsłonięcia pomnika gen. Bema, wykonanego z brązu, dłuta artysty rzeźbiarza Istoka. Pomnik odsłonił gen. Bema w chwili, gdy przemawiał wygłaszając wykład pod Piską.

Odświeżenie pomnika gen. Bema w Budapeszcie

Budapeszt, 13 maja. W dniu dzisiejszym na placu Halarty odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika gen. Bema, wykonanego z brązu, dłuta artysty rzeźbiarza Istoka. Pomnik odsłonił gen. Bema w chwili, gdy przemawiał wygłaszając wykład pod Piską.

Posel Pusta odwołany z Warszawy

Tallin, 13 maja. Rozporządzeniem prezydenta państwa odwołani zostali z zajmowanych stanowisk posel w Warszawie Pusta i posel w Londynie Kallas. Według pogłoszek min. Pusta otrzymał ma nowe stanowisko w min. spraw zagranicznych.

Wczorajem zakomunikowano przedstawicielom prasy, iż dr. Kozłowski ma zamiar przedstawić Prezydentowi Rzeczypospolitej listę członków nowego rządu już jutro, to jest w poniedziałek dnia 14-go.

O ile kandydatury wiceministra Rajchmana i wojewody Paclorkowskiego na stanowiska ministra przemysłu i handlu i ministra opieki społecznej wydają się być całkowicie pewne, o tyle kandydatura kuratora Juljusza Poniatowskiego na stanowisko ministra rolnictwa nie jest jeszcze ostatecznie ustalona.

Kurator Poniatowski, który urzęduje

stałe w Krzemieńcu przybył do Warszawy dopiero dzisiaj w godzinach popołudniowych i natychmiast odbył konferencję z dr. Kozłowskim.

W ciągu przedpołudnia dnia jutrzejszego sytuacja będzie całkowicie wyjaśniona. W kołach politycznych Warszawy mówią, że w związku z rekonstrukcją rządu zajdą również zmiany na stanowiskach podsekretarzy stanu i to zarówno w prezydium rady ministrów, jak i w poszczególnych ministerstwach.

Berlin, 13 maja. Wiadomość o dymisji gabinetu pol-

skiego oraz powierzenia misji formowania nowego rządu prof. Kozłowskiemu nadeszła tu wczesnym popołudniem i komentowana jest już w pierwszych wydaniach dzienników poniedziałkowych.

Zgodnie podkreślają, że rekonstrukcja gabinetu w Polsce nie wywoła żadnej zmiany dotychczasowego kierunku polityki polskiej, gdyż członkowie nowego rządu cieszą się również zaufaniem Marszałka Piłsudskiego. Fakt powierzenia misji tworzenia rządu przedstawicielowi resortu finansowego oraz zapowiedź zmiany w resortach gospodarczych, wskazują, zdaniem dzienników, że cała rekonstrukcja oznacza podjęcie zdwojonej walki z kryzysem gospodarczym i jego skutkami.

Przywódcy endeków łódzkich — w więzieniu

Z polecenia prokuratora aresztowano 15 członków „Stronnictwa Narod.” z adw. Kowalskim na czele.

W nocy z soboty na niedzielę, z polecenia prokuratora sądu okręgowego w Łodzi, p. Kałapskiego, nastąpiło aresztowanie 15-tu członków

PREZYDJUM STRONNICTWA NARODOWEGO w ŁODZI, z przywódcami adwokatem Kowalskim, Podgórskim i Gongalskim na czele.

Wszyscy członkowie prezydium aresztowani zostali przez wiceprokuratora Kozłowskiego, który przybył do Łodzi z siedzibą przywódców Stronnictwa Narodowego wraz z sędzią śledczym do spraw politycznych p. Delnitem.

Aresztowanie nastąpiło w związku z prowadzonym od dłuższego czasu dochodzeniem w sprawie zająć w dniu 3 maja. Aresztowani zostali osadzeni w więzieniu do dyspozycji władz sądowniczych.

Rozłam w partji radykalno-socjalnej we Francji

Cudenet utworzył nowe stronnictwo

PARYŻ, 13 maja. Przywódca opozycji na kongresie radykalów Cudenet zwołał dziś zebranie swych zwolenników, na którym postanowiono utworzyć nowe stronnictwo pod nazwą: „partja radykalno-socjalna Ca-

mille Pelletan”. Utworzono komitet przygotowujący nowe stronnictwo, którego honorową przewodniczącą obrano panią Camille Pelletan. Faktycznym przewodniczącym wybrany został Cudenet.

Tarcia wśród hitlerowców

Szturmowcy nie będą przychodzić na nabożeństwa w mundurach

Berlin, 13 maja. Powszechną uwagę zwrócił fakt, że katolicka „Germanja”, organ wicekanclerza Papena, ogłosiła wczoraj przemówienie min. Goebbelsa w mocno skróconym tekście. Wszystkie uwagi ministra, odnoszące się do konfliktów religijnych i kościoła katolickiego zostały przez „Germanję” opuszczone.

Berlin, 13 maja. Na zebraniu kierowników organizacji narodowo-socjalistycznych Nadrenji przedstawiciel pruskiej rady stanu Grohe oświadczył, że wydał rozkaz, aby członkowie partji nie przychodzili na nabożeństwa do kościoła w mundurach. W przyszłości zakazane jest również urządzanie w czasie obchodów partyjnych t. zw. nabożeństw polowych, w których uczestniczyli spólnie katolicy i prote-

stanci.

Między organem formacji Stahlhelmskich „Der Stahlhelm” a kierownictwem związku młodzieży hitlerowskiej wybuchł ostry konflikt, wywołany oświadczeniem przywódcy młodzieży hitlerowskiej Baldura von Schiracha, „że młode pokolenie niemieckie ze względu na swój udział w rewolucji narodowej może w przyszłości rościć sobie pretensję do objęcia steru nad narodem”. Słowa Schiracha zignorował „Der Stahlhelm” uważając, że rewolucjonizm młodzieży niemieckiej jest zupełnie zrozumiałym przejawem okresu dojrzewania. Kierownictwo młodzieży hitlerowskiej czując się dotkniętym ironicznym komentarzem organu „Stahlhelmu”, wystąpiło z oskarżeniem, że w takim razie każdy Niemiec, który opowiada się za Hitlerem, nie idzie za głosem swego serca niemieckiego, lecz działa pod wpływem okresu dojrzewania.

Zderzenie parowca z holownikiem

8 osób utonęło

Berlin, 13 maja. Z Bremerhaven donoszą, że w sobotę na Wezerze parowiec „Albert Ballin” zderzył się z holownikiem „Mercury”. Holownik przewrócił się, wkrótce potem zatonął. Z katastrofy uratowano tylko 3 marynarzy wraz z kapitanem. 8 osób, zamkniętych w kadłubie okrętu utonęło.

Pogrzeb szefa GPU

odbył się w Moskwie

Moskwa, 13 maja. Dziś odbył się pogrzeb szefa O. G. P. U. Mienżyńskiego. Na Pl. Czerwonym zebrały się tłumy robotników, znaczna liczba pracowników O. G. P. oraz oddziały armii czerwonej. Przemówienia, charakteryzujące życie zmarłego wygłosili Kujbyszew, Agranow, Bułganin i Jarosławskij. Po przemówieniach urna z prochami zmarłego przeniesiona została przez Stalina, Molotowa, Kaganowicza i Woroszyłowa pod mur Kremleski, gdzie ją wmurowano.

Niemcy godzą się na likwidację szturmówek, jeśli otrzymają aprobatę na zbrojenia powietrzne i 300-tysięczną armję. — Plan niemiecki odosobnienia Francji

Katastrofalna sytuacja gospodarcza zmusza Hitlera do ustępstw

Londyn, 13 maja
Niedawna wizyta delegata rządu niemieckiego Joachima von Ribbentropa w Londynie wywołała kolosalne zainteresowanie całej opinii publicznej.

Niemniej cała jego wizyta oraz błęgi rozmów z Mac Donaldem w Londynie osłonięte były nieprzeniknącą tajemnicą. Obecnie „Daily Express” publikuje sensacyjne doniesienie, z którego wynika, że rząd niemiecki złożył rządowi Wielkiej Brytanji następujące propozycje:

1. — Niemcy zgadzają się na brytyjski plan rozbrojenia pod warunkiem, że Anglja zgodzi się na utrzymanie przez Niemcy regularnej ARMII ZŁOZONEJ Z 300.000 LUDZI ORAZ PRZYSTANIE NA POWIETRZNE ZBROJENIA NIEMIEC.

2. — Niemcy w tym wypadku zlikwidują swe szturmówki.

3. — Niemcy, Wielka Brytanja i Włochy stworzą blok w Europie, pozostawiając Francję samą, przyczem żądania Francji w kierunku wypełnienia przez Niemcy postanowień traktatu wersalskiego nie będą przez nikogo podtrzymywane.

Propozycje te Ribbentrop trzymał w jaknajwiększej tajemnicy. Nie chciał on wogóle rozmawiać z żadnym reporterem prasowym i wogóle jeśli powiedział do kogoś „Dzień dobry” to nie mógł to być nikt inny, jak minister angielski.

„Daily Express” do powyższego doniesienia dodaje komentarz, przedstawiający sytuację Niemiec w czarnych barwach. Hitler mianowicie chciałby sam rozwiązać swe szturmówki, gdyż zagrażają one jego władzy i sprawiają mu wiele kłopotów.

Co jednak robić z tymi ludźmi, którzy właściwie dali Hitlerowi władzę? Wielu z nich pragnęłoby przenieść się na stałe do armji regularnej, ale ministerstwo spraw wojskowych w Berlinie nie chciałoby ich.

Miedzy armja a szturmówkami od dawna już panują stosunki bardzo napięte.

Minister „Reichswehry” gen Blomberg jest wyrazicielem opinji całego oficerstwa niemieckiego, jeśli stoi na stanowisku niedopuszczania tak zwanych oficerów szturmowych do wojska.

Oficerowie „Reichswehry” uważają się za coś nieskończenie lepszego od szturmowców i uważaliby za ujmę dla swego honoru i dla swej kariery, gdyby mieli się obecnie postawić ze szturmowcami na równej stopie.

Dążenia Hitlera do porozumienia z Anglja nie są jednak wywołane tylko kwestją rozbrojenia. Cienie nad Niemcami coraz bardziej się zgęszczają.

Eksport niemiecki spada z miesiąca na miesiąc, a bojkot towarów niemieckich proklamowany przez żydów zadał Niemcom bardzo poważny cios.

Pokrycie waluty jest minimalne. Jeżeli Niemcy nadal będą tracić zapasy

złota w tem tempie jak obecnie, to za dwa miesiące ani jedno kilo złota nie będzie kryło całej marki.

MILNONY NIEMCÓW ZNAJDUJE SIĘ NA POGRANICZU SKRAJNEJ NĘDZY

W rządzie niemieckim panuje coraz większa rozbieżność zdań. W szczególności Goerjng coraz bardziej kuma się z dawnymi monarchistami i zyskuje sobie coraz więcej zwolenników. Goebels, minister propagandy, ma znowu tendencje konserwatywne i pełen jest zawiści w stosunku do Hitlera i Goerjnga. Kapitan Röehm, szef sztabu szturmówek jest gorzko rozczarowany, gdyż cała jego armja będzie rozwiązana.

Starsze pokolenie Niemców oburzone jest na kierunek wychowania młodzieży. Cała młodzież tak jest zajęta w organizacjach „Hitlerjugend”, że ani nie uczy, ani nie przebywa w Antykościelna polityka rządu niemieckiego robi mu wrogów na całym świecie.

Były pewne nadzieje, że Francja ułoży się jakoś z Niemcami w sprawy rozbrojeniowych, ale ostatnie gości przyniosły i tu rozczarowanie. Nie wnego, że Niemcy pragną porozumienia z kimkolwiek bądź na Zachodzie, nawet zapłacić za to słoną cenę.

Jak zmusić Niemcy do zaniechania zbrojeń Niepowodzenie konferencji rozbrojeniowej to koniec Ligi Narodów

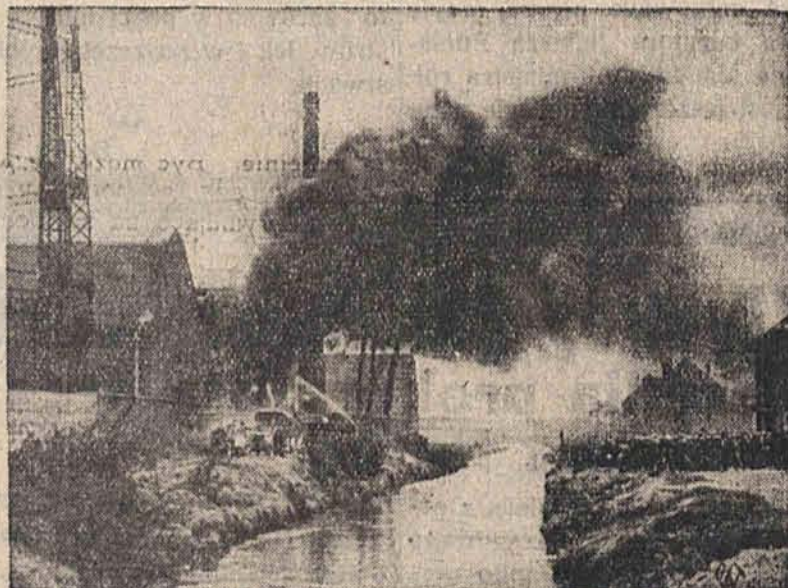
Berlin, 13 maja.
„Berliner Boersen Ztg.” ogłasza artykuł premiera włoskiego Mussoliniego, omawiający sytuację w naradach rozbrojeniowych. Zdaniem Mussoliniego nie można dziś już mówić o konferencji rozbrojeniowej, która została de facto odknieszona, obecnie bowiem toczą się ob-

radę nad rozbrojeniem. W tej sprawie nie pozostaje nic innego do wyboru, jak przyjęcie planu włoskiego, lub rozpoczęcie wysiłku zbrojeń. Rząd włoski w Francji możność utrzymania w swym ku przewagi na wypadek wybuchu wojny. W razie rozbitcia się konferencji rozbrojeniowej zaczyna się zbroić Niemcy i mocarstwa już uzbrojone, lecz i Niemcy, którym nikt nie będzie mógł w tym szkodzić. Niedopuszczenie do zbrojeń niemieckich możliwe byłoby tylko drodze wojny prewencyjnej.

Francja jednak rozumie, że w wypadku nie mogłaby już liczyć na solidarność, jaką okazano wobec niej czas wielkiej wojny. Wojna przetrwałaby się wkrótce zamieniłaby się w rzeź, długotrwałą wojnę, połączonej brzytniami ofiarami.

Sądzą — podkreśla Mussolini — rządzone przez Hitlera Niemcy nie byłyby gwałtowny opór wszelkim wymym operacjom Francji. Wysłęłby jeń doprowadziłby ponownie do rozpadu państw europejskich na dwa obozy i zwalczające się wzajemnie obozy, powódzenie konferencji oznaczałoby koniec Ligi Narodów. Na miejsce sojuszu Ligi wejście polityka przedwojennego sojuszu, wkońcu przemówią armji

Wielki wybuch gazu w Belgji

W mieście Louvain w Belgji wydarzyła się straszna eksplozja zbiornika z gazem. Katastrofa ta pociągnęła za sobą wiele ofiar w zabitych i rannych. Zdjęcie nasze przedstawia widok pożaru zbiornika gazowego w chwili po wybuchu.

Nowy zarząd syndykatu dziennikarzy warszawskich

Warszawa, 13 maja
Dzisiaj przed południem w lokalu klubu sprawodawców parlamentarnych odbyło się doroczne walne zgromadzenie członków syndykatu dziennikarzy warszawskich pod przewodnictwem red Giełżyńskiego. Obrady zagał urzędujący wiceprezes red. Boski, poświęcając swe przemówienie pamięci zmarłym członkom syndykatu ś. p. Z. Sachnowskiemu, Cieszkowskiemu i b. p. Goldbergowi. Sprawozdanie ustępującego zarządu nie wywołało żadnej dyskusji. Po uchwaleniu absolutorjum zarządu i przyjęciu preliminarza budżetowego, tu dzież regulaminu sądu i komisji rewizyjnej, przystąpiono do wyboru władz syndykatu, które dały wynik następujący: prezes — red. Grostern, wiceprezes — red. red. Boski i Czempiniński, członkowie zarządu — red. red. Krawczyńska, Pollack, Nowakowski, Grek, Wiewiórski, Czosnowski, A. Obarski, Iżykowski, Romer, Nittman, komisja rewizyjna — red. red. Lisakowski, Koenig, W. Sikorski. Sad koleżeński — red. red. Lewenstam, Z. Piotrowski, Giełżyński, Natanson, Korotyński, Krasicki, Goryński. Walne zebranie uchwaliło szereg wniosków w sprawach zawodowych i organizacyjnych.

Przywódcę komunistów niemieckich stanie wkrótce przed sądem

Berlin, 13 maja
W najbliższym czasie odbędzie się w Niemczech szereg sensacyjnych procesów politycznych, stanowiących epizod walk o władzę między stronnictwami obalonego reżimu a partją narodowo socjalistyczną. Olbrzymie zainteresowanie budzi proces przeciwko b. przewodniczącemu niemieckiej partji komunistycznej Ernestowi Thaelmanowi, aresztowanemu w pierwszych dniach rewolucji narodowej, który jako pierwszy sądzony będzie przez nowoutworzony Trybunał

Ludowy. W związku z tą rozprawą narodowo socjalistyczna „Deutsche Wochenschau” ogłasza ze sprawozdania Kominternu przemówienie Thaelmana, gloryfikujące akcję „Czerwonego Frontu” przeciwko formacjom szturmowym w Niemczech, podkreślając, że przywódca komunistów niemieckich odpowiedzialny jest za śmierć 17 szturmowców, którzy w lecie 1932 r. zastrzeleni zostali przez bojówkę komunistyczną w Altonie.

Sprawcy zamachów kolejowych w Austrii zostali aresztowani

Wiedeń, 13 maja
Wedle urzędowego komunikatu z Salzburga, dokonane zostały w ub. czwartek dwa zamachy na linii kolejowej w pobliżu Hallein. Obecnie udało się aresztować sprawców tych zamachów. Znalaziono w ich posiadaniu taki

sam drut i takie same naboje dynamitowe, jakich użyto do wykonania wspomnianych zamachów. Sprawcami zamachów są: 23-letni zegarmistrz Ortner i blacharz Krieghoffer, obaj zwolennicy stronnictwa narodowo-socjalistycznego.

Największy artysta niemiecki przeciwko hitlerowcom

Berlin, 13 maja
Największy spośród żyjących niemieckich aktorów dramatycznych Bert Bassermann zgłosił swe wystąpienie ze związku niemieckich artystów scenicznych, którego był członkiem honorowym. W liście do zarządu związku Bassermann motywuje swój krok tym, że nie dopuszczono do występu jego żony Elzy w teatrze lipskim, ponieważ ona z rodziny niemieckiej, a Bassermann już od szeregu lat wstępowała stale wraz z swym mężem na głównych scenach niemieckich.

NADZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE TOW. TATRZAŃSKIEGO.

Zarząd Oddziału Łódzkiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego zwołał na dzień 16 b. m. (środa) na 7 wieczorem do lokalu Stowarzyszenia Aptekarzy, Łódź, Główna 50, nadzwyczajne walne zebranie Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Na porządku dziennym pozostawiamy budżetu sprawy budowy wczasowiska Turystycznego oraz kwestje ochrony przyrody. Ze względu na wagę spraw obecności członków konieczna.

Najlepsze lekarstwo na smutki i zmartwienia to czeska komedja p. t. „Noc dla Ciebie”

Table with weather information for May 14, including sunrise, sunset, moonset, moonrise, and day length.

20 LIST KANDYDATÓW

złożono wczoraj w głównej komisji wyborczej. — Ożywiony ruch przy sprawdzaniu spisu wyborców

(i) W dniu wczorajszym rozpoczął się ostatni etap przedwyborczy w Łodzi — składanie list kandydatów i sprawdzanie spisu wyborców.

Główna komisja wyborcza rozpoczęła swe urzędowanie o godz. 10 rano, ale już o godz. 9-ej w poczekalni zarządu miejskiego zebrał się pełnomocnicy...

mają zamiar przeprowadzić kampanię wyborczą, inne zaś narazie tylko dla niektórych okręgów. Pierwsi zgłosili listy dla wszystkich 10 okręgów...

stąpi dopiero po dniu 17 b. m., gdy zostaną zgłoszone już wszystkie listy wyborcze.

Równocześnie zapanował wczoraj ożywiony ruch w okręgowych komisjach wyborczych przy sprawdzaniu spisu wyborców.

Ponieważ od dnia wczorajszego w komisjach znajdują się już ważne dokumenty, spisy i listy, gwoli bezpieczeństwu i zapewnieniu przeprowadzenia wyborów bez żadnych przeszkód...

Tydzień lotniczo-gazowy

Wczorajsze uroczystości w Łodzi

W dniu wczorajszym w Łodzi odbyły się uroczystości z okazji tygodnia L.O.P.P. Miasto przybrane zostało flagami narodowymi i żółto-białymi chorągwiemi L.O.P.P.

W godzinach rannych przeciągnęły oddziały szkolne i społeczne kół obrony przeciwgazowej i zebrały się na plac przed katedrą św. Stanisława Kostki.

kim, przewodniczącym grodzkiego komitetu L.O.P.P. dyr. Wrede, starostą grodzkim Podobnińskim i komisarzem Frankowskim.

Tuż przy trybunie ustawiony był szybowiec oraz awionetka szkolna. Kolejno przeciągnęły w maskach: gazowy oddział rowerystów, harcerzy, zarządu L.O.P.P. szkoły, koła L.O.P.P. elektryków, Zjednoczonych Zakładów Scheiblera i Grohmana, PAST, Rozenblata, Federacji Z.O.O., Państwowej Szkoły Włókienniczej, Fabryki Tytoniowej, koła pracowników starostwa grodzkiego, oddziału opieki społecznej, Strzelca, tramwajarzy i t. d.

Jak narodowi socjaliści werbuja członków

Rodzice napastowanego chłopca słzyli skargę w policji

Przed kilku dniami, do Jana Mani, ucznia szkoły powszechnej, zamieszkał przy ul. Andrzeja nr. 49, podeszła na ulicy grupa wyrostków w wiśniowych koszulach z następującymi słowami: — Te, chłopak, chcesz należeć do partii narodowo-socjalistycznej? — Chłopiec zaprzeczył.

pieć całkowicie zignorował. Należy zaznaczyć, że Mania jest chłopcem spokojnym i nie interesuje się zagadnieniami politycznymi.

Gdy i na trzecie zebranie Mania nie stawiał się, do mieszkania jego przybyli ci sami „narodowi socjaliści” w mundurach, wygrażając chłopcu, że jeżeli nie przybędzie na następne zebranie, „to mu tak mordę skuja, że na długo popamięta”.

Przerażony chłopiec poskarżył się rodzicom ci skolei kierownikowi szkoły, który poradził całą sprawę oddać w ręce policji. — Odpowiedni meldunek do władz zgłoszony został w dniu onegdajszym. (w)

Święto straży ogniowej w Łodzi

Defilada na ul. Piotrkowskiej. — Dekoracja strażaków

(a) W dniu wczorajszym odbyły się w Łodzi uroczystości z okazji 58-letniej rocznicy Łódzkiej Straży Ogniowej Ochotniczej. — Uroczystości rozpoczęły się o godz. 7.30 rano na terenie fabryki K. Hofrichtera przy ulicy Skorupki, gdzie zabrały się oddziały straży oraz Zarząd.

Piotrkowską i przed gmachem nr. 104, odbyła się defilada oddziałów straży, którą przyjął wicewojewoda Potocki w asyście prezesa Zarządu Łódzkiej Straży p. Jarzębowski i wiceprezesa p. Wolczyńskiego.

Pochód udał się na dziedziniec I oddziału straży przy ul. 11 Listopada 4, gdzie do zgromadzonych wygłosił przemówienia: prezes Jarzębowski i wiceprezes Wolczyński.

Po przemówieniach odbyła się dekoracja strażaków oznakami za usługę lat. Dekoracji dokonali: prezes Jarzębowski, p. Kopczyński, p. Wolczyński i p. Schicht.

Następnie strażacy udali się do kościoła katedralnego św. Stanisława Kostki, gdzie okolicznościowe nabożeństwo i kazanie wygłosił ks. prałat Wyrzykowski. — Na nabożeństwie obecni byli przedstawiciele władz państwowych i samorządowych z wicewojewodą Potockim na czele.

Po nabożeństwach, pochód ruszył ul.

GRAND-KINO

Miły, pogodny, pełen niefrasobliwego humoru film Pilnij swego męża

W rolach głównych: Marja Dressler Wallace Beery. Nadprogram: Tygodnik Paramountu i aktualn. krajowe. Ceny znżone 1.09 1.50 i 2.20

Okres „przed maturą” zbliża się również i dzień wyświetlania wielkiego filmu

„Przed Maturą” w kinoteatrze MUZA

4 rozgłosne nazwiska Mary Glory, Jean Murat, Joe May, Paweł Abraham

zapewnią długotrwałe powodzenie komedji muzycznej „Sekretarka osobista wychodzi zamąż” JUTRO PREMJERA „CASINO”.

Teatr „Rozmaitości” CEGIELNIANA 27, tel. 112-25 Gościnne występy żydowsk. Chevaliera PAULA Bursteina „Pejsachke”

z udziałem znakomitego komika Jakóba Fiszersa wraz z najlepszymi artystami scen warszawskich w amerykańskiej komedji muzycznej w 3 aktach „A chasene in sztel”

Pocz. 9,30 punktualnie. CENY WSZYSTKICH MIEJSC OD I DO OSTATNIEGO RZEDU I ZŁOTY. TEATR ŻYD. W SALI FILHARMONJI

Ostatnie gościnne występy znakomitych artystów R. SZOSZANY I M. LAMPE z ich nowym pierwszorzędnym zespołem CENY MIEJSC TANSZE NIŻ W KINIE. DZIŚ w poniedziałek o godz. 9.15 wiecz. WIELKIE POPULARNE PRZEDSTAWIENIE

Dużury apiek. Nocy dzisiejszej dyżuruja apteki: M. Kacperkiewicz (Złocińska 54), J. Sitkiewicz (Kopernika 26) i Zundeevicia (Piotrkowska 25), S. Bojarski i W. Schatza (Przejazd 19), M. Lipca (Piotrkowska 193), A. Rychtera i B. Lobody (11 Listopada 86).

W tek... W tym... W tym... W tym...

Wśród historyków łódzkich

Walne zebranie członków Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Historycznego.

Dnia 8 maja r. b. odbyło się doroczne walne zgromadzenie członków Oddziału Łódzkiego Polskiego Towarzystwa Historycznego, które zaszczylił swą obecnością wojewoda łódzki p. Al. Hauke-Nowak.

W części pierwszej prezes Oddziału p. prof. Lorentz wygłosił przemówienie, obrazując rozwój Oddziału i dorobek jego działalności w ciągu siedmiu lat istnienia, poczem odbyła się prelekcja p. Michała Rawity - Witanowskiego, nestora historyków okręgu łódzkiego, p. t. „Piotrków — miejscem obrad sejmów ogólnopolskich”. Ze względu na to, że p. Witanowski obchodzi w r. b. 50-lecie pracy pisarskiej, prezes Oddziału przedstawił zasługi jubilatowi, a wszyscy obecni sprawili mu serdeczną i burzliwą owację.

W części drugiej zostało odczytane sprawozdanie, z którego wynika, że Oddział łódzki P. T. H. posiada 92 członków z Łodzi i województwa łódzkiego i zajmuje trzecie co do ich liczby miejsce po Warszawie i Lwowie. Oddział korzystać z subwencji władz państwowych i samorządowych, które wyniosły przeszło 2600 zł., zaś zysk z wydawnictw dochodzi do 1300 zł. W okresie sprawozdawczym Oddział odbył 14 posiedzeń naukowych i dydaktycznych. Z zamieszanych prelegentów należy wymienić mjr. Laskowskiego, prof. Tokarza i min. Wasilewskiego. W ostatnim roku ukazały się 3 publikacje Oddziału: M. Hertza „Łódź w czasie wielkiej wojny”, C. Świderek „Objektywne podstawy nauczania historii”, A. Stebelskiego „Teksty źródłowe do dziejów Łodzi”.

Do ważnych imprez, zorganizowanych przez Oddział, należał obchód publiczny rocznicy Batorego i Sobieskiego, utworzenie przy łódzkiej kurji biskupiej komitetu, mającego na celu opiekę nad architekcią w Tumie pod Łęczycą, inicjatywa w sprawie badania ruchów polityczno-społecznych w epoce powstaniowej w okręgu łódzkim, wreszcie użyczenie pomocy komitetem opieki nad grobami powstańców z r. 1863.

W ramach Oddziału funkcjonowały komisja bibliograficzna, która nadal zbierała materiały do bibliografii Łodzi i okręgu, oraz komisja językowa, która za kończyła swe prace, oparte o budżet nadzwyczajny 3500 zł., a ich wynikiem jest studium dr. Z. Stieberta „Izolacja gwarowe na obszarze dawnych województw łęczyckiego i sieradzkiego”, wy dane przez Akademię Umiejętności. Sekcja dydaktyczna Oddziału zrzeszyła 60 nauczycieli historii z Łodzi i okolic, zajmowała się podstawami naukowymi nauczania historii, zagadnieniem pojęć w temże nauczaniu, sprawą pomocy szkolnych oraz realizacji programów nowego gimnazjum. Wyrazem tych prac są obok wydawnictw posiedzenia dydaktyczne i zorganizowana ostatnio konferencja nauczycieli historii, w której uczestniczyło 60 osób, a także przedstawiciel władz szkolnych oraz instruktorka ministerjalna historii, p. dr. Mrozowska.

Po odczytaniu sprawozdania odbyły się wybory do zarządu, który ukonstytuował się następująco: prezes — Zygmunt Lorentz, wiceprezes — dr. Jadwiga Krasicka, sekretarz — dr. Tadeusz Landeck, skarbnik — Helena Zaborowska, członkowie: Zygmunt Hajkowski, Juliusz Jurczyński, dr. Gryzelda Misalowa, Cecylja Świderekówna, Wacław Szczygielski.

Do komisji rewizyjnej zostali powołani pp.: mec. Józef Adamowicz, inż.

Na ZIELONE SWIĄTKI do Kopenhagi — Paryża Północy i Sztokholmu — Wenecji Północy

Ceny od Zł. 190.—

LINJA GDYNIA AMERYKA — w Warszawie, ul. Marszałkowska 116.

Bez paszportów zagranicznych i wiz.

Do LENINGRADU 28 maja

Pierwsza wycieczka turystyczna do Sowietów powitana będzie najserdeczniej przez ZSRR

Ceny od Zł. 220.—

Jubileusz króla akompaniatorów.

Z okazji 40-lecia działalności artystycznej profesora Ludwika Ursteina.

Niebieskawe wnętrza studia kame-ralego jest puste.

Fortepian rozwarł uśmiecha się rozlewnie na całą szerokość klawiatury. Na nim — porzucone — leżą okulary wyjęte z etui i papierosnica z mocno przersedzoną zawartością.

We drzwiach pojawia się postać profesora Ursteina, zlekka w ramionach pochyłona ku przodowi. Drobnymi, nerwowym krokiem odmierza przestrzeń, dzieląc ją od fortepianu. Jest w swoim królestwie. Zasiada. Zaczyna grać. I zapomina o świecie.

— Panie profesorze — telefon! — anonsuje wesół głos z najbliższego sąsiedztwa.

— Ach, te telefony! Czego tam znowu chcą?! Naprawdę, człowiek nigdy nie może zacząć pracować na serjo — uskarża się profesor spotykany po drodze kolegom i spieszy z grymasem zniecierpliwienia do aparatu. Ale przy telefonie już dobrze. Rozmawia z całą pogodą i dobrocią.

Profesor Ludwik Urstein jest niesłychanie skupiony i szarmonizowany. I jak sam o sobie mówi, całe życie z ufnością poddawał się fali losu, jakby w przecuciu, że gdy ona się zmęczy, będzie mógł sprzeniewierzyć się jej na rzecz fał radjowych.

Znakomity akompaniator, pianista, i profesor w jednej osobie, jest mimo wszystko profesor Urstein niezwykle skromny.

Gdy Polskie Radio zapragnęło uczcić zasługi jego 40-letniej pracy artystycznej wieczerom muzycznym jubilatowi, czuł się początkowo tem bardziej zażenowany, niż szczęśliwy. I zdaje się, że poczuł się najszczęśliwszym dopiero po skończonym wieczorze, u... Brühl.

— Ale pan profesor powie nam coś o sobie?

— Jakto o sobie?

— No, kropnie pan przed mikrofonem feljetonik, osnuty na tle przeżyć własnych.

— Ja, mam mówić? O sobie? A to doskonałe! Czyżby już nic nie było do grania?

— I pogra pan trochę i pogada — uspokaja interlokutor.

Poszło jakoś. I to nawet wspaniale! A profesor ciągle miał pewne zastrzeżenia, a najwięcej w stosunku do fotografów i wywiadowców prasowych, którzy, poza przyjaciółmi, tłumnie się na tę uroczystość zbiegli.

Wszelkiej prasy i reklamy profesor nienawidzi i potrafi to okazać z właściwą sobie dobrocią i stonowczością. Nawet najbliżsi nic tu wskórać nie mogą. Po koncercie w Hamburgu, dokąd jeź-

Jan Holcgreber, gen. Józef Olszyna Wilczyński.

Wreszcie wybrano przedstawicieli na zjazd delegatów Towarzystwa we Lwowie. W skład delegacji wchodzi pp.: Z. Lorentz, jako przewodniczący, dr. T. Landeck, pfk. dr. St. Więckowski i poseł L. Waszkiewicz, jako członkowie.

dził z Kiepurą, nie dał nikomu żadnych notatek.

— No, co tam było w Hamburgu, profesorze?

— Nic.

— Jakto nic? Sensacja szalona!

— Żadnej.

— Nie rozumiem?

— Bardzo proste. Sensacja jest wtedy, gdy zdarzy się coś niezwykłego, nie oczekiwanego. A w tym wypadku — to nie miało miejsca.

— A występ Kiepury?

— To było w programie.

— A jego niesłychany sukces i entuzjazm publiczności?

— Także. Bo przecież Kiepura jest tak pewny, jak płyta gramofonowa. On nie zawiedzie. Więc widzicie państwo sami, że sensacji nie było. Niema o czym mówić a tem więcej pisać. Chociaż prępraszam, pewne sensacje to ja miałem — po hamburskim homarze zjedzonym na pożegnalnej kolacji. Potem sobie urozmaicałem drogę ciepłymi okładami. Powiem, że to do pewnego stopnia skróciło mi czas podróży.

— To rzeczywiście niemiłe intermezzo.

— Dlaczego? Tak mi potem smakowała „polska kaszka”!

Lecz gorzej od hamburskiego homara trawi profesor Urstein nieraz „Śpiewaczki! Kwadrans młodych talentów zamieniają się dla niego w dantejskie godziny.

— Śliczny ma pani głos — tylko pani śpiewać wcale nie umie — posłyszysz jedna.

— A gdzie jest właściwie pani repertuar? — zwraca się do drugiej, w której rękach drżą strzępy „Jaśkowej doli” i „Polały się lzy me czyste i srebrzyste”.

— Właściwie jest nad czem popłakać. Jeszcze te niedobitki nie opuszcza studia, gdy woźny melduje wielką primadonnę.

— Ach Boże?! Czegoż ona znowu chce odemnie?! — otrząsa się profesor, jak przed uprzykrzonym owadem. Lecz, gdy czarowna stręczycielka pojawia się na progu, łagodne oczy profesora już uśmiechają się do niej przyjaźnie, a dłoń serdecznie wyciąga się uściskiem.

— No, jak mi miło. Cóż panią sprawdza? — zapytuje, jakby chciał odsunąć nieublaganą tężyznę.

— Chciałam pośpiewać, profesorze drogi!

I śpiewa, bo ostateczność zmusza nie kiedy profesora i do tego. A primadonna, korygując drobną skazę na paznokciu, nie chce przez dezynwolturę, czy za pamiętanie skorygować uparcie powtarzanej wadliwej frazy.

W tych chwilach myśli, że wszystko ma swój kres — utrzymuje profesora w niezmaconej równowadze.

— Profesorze, czemu pan się nie żeni? — pyta twórczy, wiedziony ciekawością, a może i nadzieją.

— Bo kiedykolwiek pomyślałem so-

bie o małżeństwie.... to zawsze miałem

— ????

— O! Bo pijaństwo i małżeństwo są do siebie odwrotnie proporcjonalne. Człowiek pijany najpierw się nie melancholijny, a potem nie wie, co czyni. Człowiek zaś, gdy się żeni, najpierw nie wie, co czyni, — a potem się staje melancholijny.

— I tylu pięknym kobietom, które pan spotkał w życiu, tylu śpiewaczkom, którym pan akompaniował — mógł pan oprzeć?

— Może właśnie dlatego, że byłam śpiewaczkami.

Listy jednak, które przychodzą radja, cieszą serce profesora i to specjalnie listy od wielbicielki. Odrzuca „Skrzynkę Pocztową” niby od niechcienia, dowiadując się, czy co nie przeszedło, lub też sam sprawdza swą totekę. Jest niezwykle wrażliwy, bry i subtelny. Zna świat szeroko i ludzi. Ma szczerą dłoń dla innych i dla siebie małe wymagania.

To też od tej chwili, w której nie może pieniądze łatwiej pożyczyc, niż w młodym swym przyjaciółm, do których dziwną żywi słabość.

Sam chodzi często z paroma złotymi w kieszeni.

Gdy mu ktoś z zaufanych radzi, wreszcie zaczął żyć dla siebie bo uwielbieniem ludzkim nikt się nigdy nie nasycił, przecina dyskusję krótką odpowiedzią:

— Nieraz zapytywałem matki, nie urodziłem się przypadkiem w Łodzi? Ale ona odpowiadała mi zawsze z uśmiechem: „Tyś nigdy nie miał!” — A jednak miałem, nie, niezawodne szczęście do ludzi.

I oczy profesora przesłania załamaniem. Jednak matka jego miała rację do dziś... serce i dusza profesora należą do wszystkich.

Wycieczka do Danii i Szwecji.

W nadchodzący piątek wyrusza Gdyni pierwsza tegoroczna wycieczka bez paszportów i wiz. Celem tej wycieczki jest Sztokholm i Kopenhaga. Liczne zapisy, jakie wpłynęły ze wszystkich stron kraju świadczą o wielkiej zainteresowaniu wycieczką.

Zapisy na nią przyjmowane będą jeszcze w ciągu trzech najbliższych tygodni przez biuro podróży Wagonów Lit. Co. w ul. Piotrkowska 64, w godzinach biurowych.

Wycieczka ta przewidziana jest na dziewięć dni, przyczem program tej wycieczki jest tak ułożony, że uczestnicy będą mogli oglądać między innymi zwodoci piłkarskie Polska — Danja i Polska — Szwecja co jeszcze narazie podnosi zainteresowanie tej i tak już niezwykle interesującej wycieczki.

W rolach głównych B. LYWANO, R. GARDON i najwybitniejsi artyści teatru Narodowego Leningradzkiego.

Początek seansów o godz. 4 po poł. a poranki i 1-sze seansy ceny miejsc zredukowane.

Kino „ROXY”

Narutowicza 20.

Dziś i dni następnych

NADPROGRAM: NAJNOWSZE AKTUALNOŚCI

Pierwszy sowiecki film salonyowy wytwórni Sojuzkino w Leningradzie

„Ostatni ataman Annienkow”

Reżyserja: Mikołaj Bereznew.

CASINO

Ceny niższe od 1.09

Dziś poraz ostatni!

Początek o godz. 4 po poł.

Królowa Krystyna

Greta Garbo, John Gilbert, Lewis Stone

„Muza” — wyświetlania wielkiego filmu

„Cesarzowa i Ja” z Liljaną Harvey

po cenach niższych.

25-lecie Stow. Aptekarzy w Łodzi

Niezwykle owocna działalność tej placówki

Przed 25 laty zostało założone Łódzkie Stowarzyszenie Aptekarzy, na które go czele stanęli Jan Łabudziński, Andrzej Kraft i inni. W programie swoim założyciele postawili: 1) krzewienie nauk farmaceutycznych, 2) przestrzeganie etyki zawodowej. O rozwoju stowarzyszenia świadczy fakt, że już w roku 1912 za czasów prezesury Bronisława Głuchowskiego, znanego działacza niepodległościowego i społecznego, Łódzkie stowarzyszenie aptekarzy zdobywa się mimo trudności czynionych przez rząd carski, na organizację I-go Zjazdu Aptekarzy Polskich, w którym wzięli udział nie tylko aptekarze z pod zaboru rosyjskiego, ale i farmacy z Galicji i zaboru pruskiego.

Na Zjeździe ówczesnym wygłoszono 28 referatów przeważnie treści naukowej. Wśród prelegentów znalazły się późniejsze takie powagi naukowe jak dziekan dr. prof. Bronisław Koskowski i prof. dr. Weil, którzy później w Niepodległej Polsce poprowadzili akcję organizowania wydziału farmaceutycznego uniwersytetu warszawskiego. Pomie dzy powziętemi na zjeździe w r. 1912 uchwałami znalazły się b. śmiało na ówczesne stosunki żądania wprowadzenia obowiązkowej matury dla farmaków, wstępujących na uniwersytet, rozszerzenia studiów uniwersyteckich z 4 do 8 semestrów (czterech lat), wreszcie wprowadzenia do programu studiów chemii środków spożywczych, chemii fizjologicznej i bakterjologii wreszcie zrównania praw kobiet w kwestjach, dotyczących studiów: zawodu farmaceutycznego.

Cały szereg postulatów nie znalazło jednak uznania u władz rosyjskich, zrealizowane zostały natomiast w całej rozciągłości przy organizowaniu uniwersytetu warszawskiego w Niepodległej Ojczyźnie.

W czasie wojny światowej, z chwilą powstania Komitetu Obywatelskiego m. Łodzi przy Komitecie organizuje Stowarzyszenie Aptekarzy tak zwaną sekcję farmaceutyczną. Sekcja chlubnie zapisała swe istnienie na kartach historii miasta, zapewniając w krytycznych czasach dostarczenie ludności niezbędnych leków, zapobiegając spekulacji lekami i wywożeniu ich z miasta, wreszcie wprawdając dozór nad dobrocią środków leczniczych i t. d.

Przy organizowaniu wydziału farmaceutycznego przy uniwersytecie warszawskim, stowarzyszenie aptekarzy łódzkich udzieliło wydziałowi niezwykle wydatnej pomocy materialnej.

Wzniesione wysiłkiem aptekarstwa polskiego gmachy wydziału farmaceutycznego w Warszawie, widomie świadczą o wysiłku również łódzkiego zorganizowanego aptekarstwa, które w ciągu kilku lat opodatkowało się na ten cel i którego ofiary sięgają kilkadziesiątu tysięcy złotych.

Trudno wspominać szczegółowo fakty z historii łódzkiego aptekarstwa, świadczące o zrozumieniu społecznego obowiązku przez zorganizowanych w stowarzyszenie swoim łódzkich aptekarzy.

Wśród wielu godnych wyróżnienia czynów wymienić należy ofiarowanie przeszło 800 tomów cennych dzieł naukowych z dziedziny nauk farmaceutycznych przez jednego z członków stowarzyszenia p. T. Tugendholda, zebranych w ciągu całego życia ze skromnych poborów pracownika aptecznego.

Zjazd jubileuszowy na 25-lecie działalności stowarzyszenia, odbyty w dn. 11 i 12 maja r. b., zgromadził sześćdziesięciu delegatów z Warszawy, Krakowa, Wilna, Lwowa, Poznania, Śląska, Pomorza i t. d., co najlepiej świadczy o odzwie, jaki znalazło święto aptekarstwa łódzkiego wśród stowarzyszeń farmaceutycznych całego kraju.

Wśród przybyłych z Warszawy wymienić należy naczelnika wydziału farmaceutycznego w min. opieki społecznej p. Sokolewicza i dziekana prof. d-ra Bronisława Koskowskiego. Pana wojewodę łódzkiego reprezentował nacz. wydziału zdrowia dr. Skalski, przybył również p. komisarz Wojewódzki. Z terenu Łodzi w zjeździe wzięli udział przedstawiciele wszystkich związanych z aptekarstwem stowarzyszeń, m. in. przedstawiciele Izby Lekarskiej, Towarzystwa Lekarskiego, Stow. Lekarzy, Towarzystwa higienicznego i t. d.

Na mocy uchwały zarządu stowarzyszenia zjazd mianował członkami honorowymi stowarzyszenia: 1) dziekana prof. d-ra Bronisława Koskowskiego, Inspektora Farmaceutycznego Wiktora Wagniera, mag. farm. Bronisława Głuchowskiego, prezesa Tow. Częstochowskich Aptekarzy mag. fa m. Edmunda Nowaka, mag. farm. T. Tugendholda i prezesa obecnego Łódzkiego Stow. Aptekarzy Apolonjusza Szymańskiego.

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

- PNIEDZIALEK, dnia 14 maja 1934 r.**
- 7.00—7.05. Sygnał czasu i pieśń „Kiedy rano wstają zorze“ 7.05—7.25: Gimnastyka. — 7.25—7.35. Muzyka z płyt. 7.35—7.40. Dziennik poranny. 7.40—7.55. Muzyka z płyt. 7.55—8.00. Chwilka gospodarstwa domowego. 8.00—8.05. Odczytanie programu na dzień bieżący. 8.05—11.40. Przerwa. 11.40—11.50. Codzienny Przegląd Prasy Polskiej. 11.50—11.55. Komunikaty łódzkie. 11.57—12.05. Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. — 12.05—12.30. — Muz. popularna z płyt. 12.30—12.33. Wład. met. 12.33—12.55. D. c. muzyki popularnej z płyt. 12.55—13.00. Dzień, podn. 13.00—15.05. Przerwa. 15.05—15.10: Wiadomości o ekspozycji polskiej. 15.10—15.20: Kom. Izby Przem.-Handl. w Łodzi. 15.20—15.35: Muzyka z płyt. 15.35—15.55. Recital śpiew. Heli Korfówny. 15.55—16.20. Recital skrzypcowy Ruty Krongold. 16.20—16.35: Lekcja języka francuskiego. (Kurs elementarny). Lektor L. Roquigny. 16.35—17.30. Transkrypcje orkiestrowe utworów fortepianowych. 17.30—17.50: Odczyt dla maturzystów z cyklu „Historja“ — p. t. „Spuszczona Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego“ — wygł. p. prof. Henryk Mościcki. 17.50—18.10. „Przyroda górska jako źródło tężyn i wiecznej młodości“ — wygł. prof. Adam Lenkiewicz. 18.10—18.50. Wirtuozzi na instrumentach jazzowych (solista i zespół). 18.50—18.55: Odczytanie programu na dzień następnny. 18.55—19.15. Rozmaitości. 19.15—19.25: Repertuar teatrów i komunikaty łódzkie. 19.25—19.40: Odczyt aktualny. 19.40—19.47: Wiadomości sportowe. 19.47—19.55: Dziennik wieczorny. 20.00—20.02: „Myśli wybrane“. 20.02—21.00. VII-my koncert z cyklu „Arcydzieła muzyczne od 16-go do 20-go wieku“ — Wykonawcy: orkiestra symfoniczna pod dyr. Mateusza Glińskiego. 21.00—21.02. Trąbka i capstryk Marynarki Wojennej z Gdyni. 21.02—21.17. Feljeton p. t. „Działka szkolna dzieciom Górnego Śląska“ — wygł. Aniela Micewiczowa (tr. z Katowic). 21.17—22.00. Koncert popularny. Wykonawcy: — orkiestra symf. P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota i Helena Lipowska (sopran). 22.00—23.00. Reportaż muzyczny ze Lwowa. 23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej i komunikat policjantów. 23.05—23.30. Muzyka taneczna z rest. hotelu — „Rystol“.

- DNIS SŁUCHAMY:**
- 17.20. MOSKWA (Stalin). „Mazepa“ — opera Czapajkowskiego.
- 20.00. PARYŻ. „Biała Dama“ — opera Boieldieu'go.
- 20.00. OSLO. Koncert symfoniczny.
- 20.00. SOTENS. Festival Schubertowski. Dyr. Feliks Weingartner. (Tr. z Bazylei).
- 20.00. MOSKWA (Kominern). Koncert symfoniczny pod dyr. Gauka.
- 20.15. DAVENTRY. Londyński Festival Muzyczny Dyr. Br. Walter. (Tr. z Queens Hall).
- 21.00. MEDJOLAN. Koncert z udz. pianisty Mauricego Rosenthala.

TEATR

MUZYKA / ZTUKA

TEATR MIEJSKI.
Dziś występy Stefana Jaracza i Marii Modzelewskiej.
Dziś w poniedziałek i wtorek ostatnie występy warszawskiego zespołu „Nowa Komedja“ w komedje satyrycznej A. Stojmickiego „W rojach popisowych frenetyczne“ zebrała kapitalny Stefan Jaracz i niezłomna Maria Modzelewska.

TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18).
Dziś w poniedziałek o godzinie 8.30 wiecz. przedstawienie dla zreszeń. Dana będzie piękna operetka w 3-ach aktach Waltera „Baron Kimmel“, w reżyserji dyr. Wincenty z udziałem całego zespołu operetkowego. Bilety w cenach najniższych od 25 gr. do 1.50 do nabycia w kasie teatru od godziny 7.00-2.00 i od 6.00 wiecz.

LEKARZ-DENTYSTA KOPCIOWSKA
przyjmuje: w domu przy ulicy Gdańskiej 37
tel. 232-55
Piotrkowska 294 (przy Górnym Ryнку).

W jakiej godzinie wieczorem?

TEATR MIEJSKI. — Dziś o godz. 8.45 wiecz. przedstawienie z Jaraczem i Modzelewką.
TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18). — Dziś o godz. 8.30 „Baron Kimmel“ dla zreszeń.
ROZMAITOCI (Cegielniana 27) Dziś, o godz. 9.30 w. „A chasene in szteti“.

K I N A:
— „Królowa Krystyna“. — „Piliński swego męża“. — „Cesarzowa i Ja“. — „Ostatni Ataman Annienkow“. — „Papryka“. — „Namiętni kochankowie i Fantomas“. — „Tunel“.

M O S I E: — „Wielka Księżna Aleksandra“.

K I N O:
— 1) „Wyspa D-ra Morea“. 2) „Hrabina Monte-Christo“. — „Ulica“. — „Csbj“. — „Wrogowie małżeństwa“ z Flip i Wrogowie małżeństwa z Flip i

K I N O: — 1) „Wyspa zatraczonych“ — 2) „Rycerz mroku“.

P A R K S I E N K I E W I C Z A: — Wystawa prof. Pankiewicz i m.

Wypadki majowe w Łodzi.

Wieczorem otrzymuję rozpaczliwy telefon od owego kapitana.
— Panie majorze, transporty pozostające przybyły do Kutna! Bija kolejarzy za rozkręcanie szyn. Co robić?
— Na bicia niema rady. Wsiądź do kilku kolejarzami do drezyny, idźcie w stronę Warszawy i co kawa czasu rozkręcajcie szyny, by opóźnić oddziałom poznańskim posuwanie się.
Wykonał to ów kapitan przy pomocy oddanych Marszałkowi kolejarzy dokładnie, że żaden oddział poznański nie dostał się do Warszawy.
Pozostawały Kuluszki z linia kolejowa do Skarżyska. Do Kuluszek został wysłany porucznik saperów z materiału wybuchowym, który przy pomocy Strzelców uszkodził mosty kolejowe. Druga część zadania — niedopuszczenie oddziałów rządowych do Warszawy — od Krakowa, Kalisza, Kutna, Skarżyska została wykonana. Późnym wieczorem zdarzyło się wesole interesy.
— Bedzie mówić inspektor armji gen. Szeptycki z Katowic. Proszę generała generała Małachowskiego. — Tu szef sztabu 10 dywizji piechoty!

— Proszę zameldować panu generałowi, że Niemcy wykorzystując nasze silniki wewnętrzne, przekroczyli granicę Polski. Wschodząca część bratobójczych wojsk i wszystkie rozporządzenie od-

działy wysłać na Wieluń—Praszkę... Wykonanie meldować.
Zdrzwiałem.
— Czyżby to było prawda? Czy istotnie Niemcy, wykorzystując sytuację, odważyły się na zbrojny napad? Czy jest to może pociągnięcie taktyczne gen. Szeptyckiego, by osłabić Marszałka.
Nie! To sprytny trick inspektora armji! Wszak przed godziną miałem telefon z Wielunia, że na granicy spokój. Zameldowałem o fakcie generałowi. Przyznał mi rację, popierając wielu innymi argumentami swe rozumowanie. „Nabranie“ więc przez gen. Szeptyckiego się nie udało. Dla wzmocnienia sił Marszałka został wysłany do Warszawy silny baon 31 p. S. K. pod dowództwem świetnego oficera, mjra Habowskiego.
Dzięki bezgranicznemu oddaniu kolejarzy łódzkich transport ten dostał się do Warszawy, biorąc udział w walkach. Nawet Skierniewice i uparte gen. Bejnara szczęśliwie minął, krzyżując ku pokrzepieniu serc witosowego 18 p.p. — Niech żyje prezydent Wojciechowski i premier Witos!

W dniu 14 maja sytuacja była całkowicie opanowana. Kwatery przeniosł gen. Małachowski do DOK. przy Alei Kościuszki 67.
Autentyczne wiadomości z Warszawy mieliśmy tego dnia wczesnym rankiem od lotnika rządowego, porucznika pilota.
Przywiózł on rozkaz do dowódcy

O.K. IV od ministra spraw wojskowych gen. Malczewskiego, pisany przez niego ołówkiem, by wszelkie transporty „buntowników“ w stronę Warszawy za wszelką cenę wstrzymać. Obok podpisu ministra widniała pieczęć „Kancelarja cywilna Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej“.

Gadatulny lotnik, nie wiedzając, że znajduje się wśród „buntowników“, wychwalał „bohaterskie“ bombardowanie Warszawy i rozwodził się nad swymi wyczynami.
Gdy mnie już samochwałstwo porucznika zirytowało, oblałem go zimną wodą.
— Panie poruczniku, przecież pan znajduje się wśród „buntowników“. Czy pan wie, co go czeka?
— Niech się pan przygotuje na śmierć. Bombardował pan Warszawę bohatersko, niechże pan zginie bohatersko.
Po chwili oznajmiłem mu, że „buntownicy“ nikogo nie skazują na śmierć. Kazałem go nakarmić, bo był głodny i poleciłem mu się wyspać, bo był bezsnu 48 godzin.
Tak w ogólnych zarysach wyglądała akcja wojskowa na terenie Łodzi. Wiele rzeczy przemilczałem. O żyjących bohem nie należy źle mówić.
Byli oficerowie, którzy w czasie wypadków majowych zapadli nagle na bóg głowy lub kurcze żołądka. Byli tacy, którzy wdziawszy szaty cywilne, węsżyli, skąd wiatr wieje. Byli wreszcie tacy, którzy nas za frencze szarpali, krzyżąc: — Warjaty! rozstrzelają was, gdy się nie powiedzie!
Lecz byli i tacy, którzy na zew Wołdza bez wahania przy nim stanęli. Do nich należał w pierwszym rzędzie pomrzymy.

gen. Małachowski, który w wypadkach majowych dał się poznać, jako wybitny, uswiadomiony patriota.
Następnie ppłk. Zawisław, mjr. Ciesiak, kpt. Lutomski i kpt. Wadziński, płomienni pilsudzcy.
Z oficerów sztabu 10 dywizji piechoty bez wahania z nami stanęli: kpt. Marszałek, obecny Komendant Okręgu Związku Strzeleckiego i por. Balcerzak, obecny inspektor kół środowiskowych BBWR w Łodzi.
Specjalnie należy podkreślić zasługi Związku Strzeleckiego z komendantem H. Piątkowskim na czele.
Otuchy dodawało „buntownikom“ zachowanie się społeczeństwa łódzkiego. Legioniści, Peowiacy, związki byłych wojskowych, robociznicy opowiedzieli się za Marszałkiem, oddając wojsku cenę usługi. Również i kobiety, zahartowane od dawien dawna w pracach niepodległościowych. Był i przemysłowiec, który oddał do dyspozycji pilsudzczyków środki lokomocji i dopomagał pieniężnie.
Akcja polityczna kierowali świetnie: generał Małachowski, ppłk. Ciesiak i kpt. Lutomski. Mieli oni zadanie zapewnić trudniejsze, aniżeli ja, kierujący za dyrekcjami gen. Małachowskiego akcją wojskową.
Świetnie spisali się kolejarze łódzcy. Bez nich przeprowadzenie przewrotu byłoby bardzo utrudnione.
Jak mi później jeden z wyższych oficerów kwatery głównej Marszałka się wywnętrzał, o powodzeniu przewrotu zdecydowała w dużej mierze Łódź, nie dopuszczając oddziałów, wiernych rządowi, do stolicy.
Ostatnie słowo wypowie o tem historja, gdy my, uczestnicy tych wypadków, do nich należał w pierwszym rzędzie pomrzymy.

Nasz reporter zanotował..

W mieszkaniu własnym przy ulicy Żydowskiej Nr. 5 usiłowała pozbawić się życia bezrobotna Zofia Paresa, która zażyła większą dawkę odyny.

Desperatkę znaleziono w stanie nieprzytomnym. Wezwano pogotowie ratunkowe. Lekarz, po udzialej pierwszej pomocy, przewiózł desperatkę w stanie groźnym do szpitala.

Powodem rozpaczliwego kroku — były niesnaski rodzinne.

Na dworcu kolejowym w Chojnach uległ wypadkowi kolejarz, 45-letni Zygmunt Grzelak, zamieszkały przy ul. Nowo-Katnej 48.

Grzelak przy spinaniu wagonów kolejowych, trącony buforem, wpadł pod koła doznając złamania nogi.

Rannego opatrzył lekarz pogotowia i przewiózł go w stanie ciężkim do szpitala św. Józefa.

Na ulicy Kruczej Nr. 14 w czasie bójki porażeni zostali: 37-letni szewc Adam Rak (Rokicińska 31), 22-letni Jan Rak (Krucza 14) i 29-letni Stefan Boltyn (Policzyna Nr. 13 Ruda Pabjanioka).

Poranionych opatrzył lekarz pogotowia. Na ulicy Mielczarskiego Nr. 49 porażony został tęper narzędziem 55-letni nauczyciel, Stanisław Bogdański (Mielczarskiego 12).

Na ul. Al. Kościuszki 12 ranna została 30-letnia bezdomna, Maria Owczarek, którą przewieziono do szpitala.

Na ulicy Blacharskiej Nr. 8, w czasie bójki pobity został 32-letni Aleksander Czaja. Rannych opatrzył lekarz pogotowia.

Na ulicy Bolesława Limanowskiego, przy zbiegu ulicy Sierakowskiego, 70-letni Ferdynand Efenberg (Limanowskiego 99) usiłował wskoczyć do będącego w biegu tramwaju dojazdowego linii Łódź — Aleksandrów. Wskoczył jednak tak niefortunnie, że padając na bruk jezdnia odniósł liczne rany tłuczone głowy.

Tramwaj zatrzymał, a niefortunnego pasażera odprowadzono do lokalu 1-go komisariatu policji państw., gdzie wezwany lekarz pogotowia udzielił pomocy.

W domu przy ulicy Zakątnej Nr. 80, Helena Szeniańska, lat 70, myjąc szyby w oknie mieszkania, spadła z okna na podłogę.

Stukciem upadku nieszczęśliwa staruszka doznała złamania obojczyka oraz ogólnych poważnych porażeni wewnętrznych.

Lekarz pogotowia przewiózł ofiarę wypadku do szpitala w stanie ciężkim.

W tkalni firmy Scheibler i Grohman przy ulicy Kilińskiego 187, w czasie pracy ugodzony został członkiem w głowę Władysław Frontczak. Frontczak doznał wstrząsu mózgu.

Lekarz pogotowia ubezpieczalni społecznej przewiózł ofiarę wypadku do szpitala okręgowego przy ulicy Zagajnikowej w stanie bez nadziei.

Doktor H. SZUMACHER
Choroby skórne i weneryczne
PIOTRKOWSKA 56
tel. 148-62
od 11.00 — 4.00 wiecz. w niedzielę i święta od 10.00
Ceny lecznicowe.

Dr. MED. Al. Kopciowski
CHOROBY WEWNĘTRZNE
Gdańska 37
Tel. 232-55. przyjmuję 7-8 wieczór.

DR. MED. L. BERMAN
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych i moczopłucyjnych
Cegielniana 15
TELEF. 149-07.
Przyjmuje od 11 rano i od 4-8 wiecz. w niedzielę i święta od 9-11.00.
CENY LECZNICOWE.

Dr. Med. WŁODZIMIERZ ŻADZIEWICZ
Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i krtani
ul. PIOTRKOWSKA № 164
tel. 125-26
przyjmuje od 4 do 8 wiecz.

ZAKŁAD WYPOCZYNKOWY „Śródborowianka”
w Śródborowie. Komfort, spokój, wygody. Doskonała kuchnia. Lekarz stale w Zakładzie. Telefon Warszawa, Podmiejska 1, „Śródborowianka”.

ZARZĄD ŁÓDZK. ŻYDOWSK. STOWARZ. NIESIENIA POMOCY POŁOŻNICOM I NIEMOWLĘTOM
przy ul. D-ra S. Sterlinga (N. Targowa 13) zawiadamia, iż w niedzielę, dnia 27 maja br. o godz. 11-jej przed poł. odbędzie się w lokalu T-wa w 1-szym terminie, a w razie nieprzybycia ilości członków T-wa wymaganej przez statut, odbędzie się w 2-gim terminie w niedzielę, dnia 3 czerwca br. o godz. 11-jej przed poł. bez względu na ilość członków.

DOROCZNE OGÓLNE ZEBRANIE.
Porządek dzienny:
1) Zagajanie zebrania, 2) Wybór przewodniczącego, 3) Działalność Instytucji, Sprawozdanie o przychodzie i rozchodzie, Przedstawienie bilansu oraz odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej, 4) Zatwierdzenie budżetu na rok 1934/35, 5) Wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, 6) Wolne wnioski.

DO SPRZEDANIA
kredens, dwa duże łóżka z materacami, dwa nocne stolki, zegar ścienny oraz żyrandol. Lokatorska 9, m. 14. Oglądać można od godz. 2 do 7 po poł.

Poszukuje się
zdolnych, uczliwych
agentów i agentek
Zgłaszać się w firmie „Altin”, Piotrkowska 66, lewa oficyna, II wejście, parter, 40-2

DROBNE ogłoszenia w „Republice”
a najlepszym i najtańszym środkem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomości lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republici”.

Pokój
2 OKIENNY frontowy słoneczny z meblami lub bez do **WYNAJĘCIA**
Kilińskiego 48 m. 6

Matki!
Zapisujcie swe niemowlęta do **„Kropli Mleka”**

Poszukuję pokoju
nieumeblowanego w czystym domu z wszelkimi wygodami
Oferty do administracji „Republiki” sub. „Biuralistka”

„Czystość”
przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, freterowanie oraz sprzątanie biur. 60
Czystość szyb
Piotrkowska 44, telefon 167-45

SZYJĘ WYKWINTNIE BIELIZNĘ MĘSKĄ
po cenach bardzo niskich. Przyjmuję również wszelkie reperacje i szybie po domach.
ul. 6-go Sierpnia 76
m. 16, III p.

KAPELUSZE DAMSKIE
na sezon letni poleca **„HELENA”**
Zawadzka 9 Wejście p. bramę 9

PIERWSZORZĘDNY fachowiec, kawałeczek, z branży lakierniczej (aparatem, ręcznie i pisanie) poszukuje posady na miejscu lub na wyjazd. Oferty sub. „Eper”.

Choroby zwierząt
Lekarz weterynaryjny **M. A. REICH**
(Specjalność — psy domowe) przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-7 p. p.
NAWROT 1a, 2 p.
Ceny lecznicowe.

ZAWIADOMIENIE. Wobec P. Zelman Poznański, Polak, garmistrz, na wezwanie nie zgłosił, zdejmuje z niego odpowiedzialność za skutki. Rozen.

POTRZEBNI pracownicy fryzjerski damsko - męscy i męski na kład fryzjerski, Kilińskiego 164-03, M. Piłchowski.

POTRZEBNY chłopiec na zięć się Wólczanska 97, fr. II p.

POTRZEBNI pracownicy fryzjerski Siemkiewicza 15, Cech Fryzjerski.

STOLARSKI czeladnik młody przy złożyć ofertę z podaniem sub. „Precyzja”.

LAKIERNIK-MALARZ przyjmuje wszelkie roboty malarskie i lakiernicze, jak: samochody, meble i **PISANIE SZYLDÓW**

Znany adwokat bydgoski przed sądem

pod zarzutem sfalszowania bilansu na rzecz swego klienta. — Echa upadłości teatru świetlnego. — Niecodzienny proces w Bydgoszczy

Bydgoszcz, 13 maja. (sm) Na wokandzie sądowej w Bydgoszczy znajduje się obecnie od środy sensacyjna sprawa, wzbudzająca nadzwyczajne zainteresowanie tak wśród sfer sądowych i adwokackich naszego miasta jak i wśród tut. społeczeństwa. Sprawa jest istotnie niezwykła. Na ławie oskarżonych zasiada adwokat dr. Stanisław Kuziel, b. sędzia oraz prokurator bydgoskiego sądu.

Akt oskarżenia zarzuca mu podrobienie prywatnego dokumentu i dołączenie go do aktów sądowych w sprawie swego klienta. Chodzi tu o sfalszowanie bi-

lansu kina „Nowości”, które ogłosiło upadłość, a którego właściciele wiedli ze sobą na tle finansowym spór sądowy.

Zastępca procesowym jednej strony był właśnie mec. dr. Kuziel. Głównymi świadkami przeciwko dr. Kuzielowi są b. właściciel kina p. Piotrowski oraz rewizor ksiąg handlowych p. Kapturkiewicz, ze strony zaś oskarżonego cały szereg świadków i to nawet z Warszawy i Kielc, dla których sąd przeprowadzał specjalnie rozprawę w dzień świąteczny t. j. w ubiegły czwartek.

Przewodniczył rozprawie sędzia S. O. dr. Świątecki, oskarżał p. prokurator

Czak, bronił zaś oskarżonego adwokat warszawski dr. Szwurlej, bydgoskiej palestry dr. Sawicki.

Oskarżyciel publiczny p. prok. Czajka domagał się dla oskarżonego kary tora roku więz. z pozabawieniem adwokackich przez lat pięć.

Wyrok, który oczekiwany jest w brzymiem zaciekawieniem zapadnie o godz. 12-tej w południe.

Nie omieszamy we wtorkowym numerze Expressu podać wraz z wykazem bliższe szczegóły tej niecodziennej na tutejszym gruncie rozprawy.

Echa pobytu p. Kryczyńskiego w Marokku

Polak, potomek książąt tatarskich, u sultana marokańskiego

Zamość, 13 maja.

Niedawno „Express” donosił o podróży do Marokka p. Leona (Arslana) Najman - Mirzy Kryczyńskiego, podczas której został on przyjęty przez władce marokańskiego Sidi Mahometa III.

P. L. Najman-Mirza Kryczyński w rozmowie z sultaniem przedstawił obecną sytuację muzułman w Polsce. Sultana Marokka okazał duże zainteresowanie dla spraw tych i wręczył p. K. swoją fotografię z własnoręczną dedykacją.

Przyjęcie p. Najman-Mirzę Kryczyńskiego przez sultana jest tem godniejszą uwagi, iż sultana Marokka — prócz korpusu dyplomatycznego, żadnych osób prywatnych nie przyjmuje. Sultana imperjum Marokańskiego Sidi Mahomet III jest 23 sultaniem dynastji panującej w Marokku od 1654 r.

P. Leon (Arslan) Mirza Kryczyński, wice-prezes sądu okręgowego w Zamo-

ściu, pochodzi ze starego książęcego rodu Najmanów, którzy przybyli do Polski z posiłkiem wojskiem tatarskim, biorąc udział w bitwie grunwaldzkiej w szeregach wojska polsko - litewskiego. Osiedlili się oni następnie w Polsce. Ród Kryczyńskich odgrywał wybitną rolę w historii Tatarów w Polsce. P przez Kryczyński znany jest jako tatarski działacz społeczny i literat w Polsce i na Wschodzie.

W 1918 r. był on szefem kancelarii rządu Republiki Krymskiej, na czele której stał polski tatar generał Sulkiewicz.

W latach 1919 — 1920 p. K. zajmował stanowisko dyrektora kancelarii rządu Republiki Azerbejdżańskiej i był w Baku redaktorem tatarskiego pisma. Napisał wiele prac literackich, m. in. jest autorem „Szkiców polityki rosyjskiej na Kresach (t. I, II), „Bibliografji o Tatarach” i wielu prac publicystycznych np. „Czarny Michał Aleksander Sulkiewicz, wier-

wy żołnierz marsz. Piłsudskiego”.

Za prace naukowe na zjeździe polskich orientalistów w Wilnie w r. 1928 został mianowany członkiem cz. Polsk. Tow. Orientalistycznego. W samym roku p. K. założył w Wilnie mu naukowe „Rocznik Tatarski”, go jest naczelnym redaktorem.

W r. 1929 założył w Wilnie Muzeum. Jest jednym z najwybitniejszych przedstawicieli ruchu intelektualnego muzułman polskich.

W związku z 15-leciem Niepodległości Polski odznaczony został za swe na polu pracy społecznej Złotym Krzyżem Zasługi.

Należy nadmienić, że p. Kryczyński jest prezesem zarządu Tow. Krajoznawczego — oddział w Zamościu, które pod jego kierownictwem w krótkim czasie swego istnienia to „Przewodnik po Zamościu”.

Prenumerała „Republici”
w Łodzi zł. 4.— za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, zagranicą zł. 10.— „Republika” i „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7 miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm×280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm. **CENY OGŁOSZEŃ:** Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubnowe w tekście zł. 10.— Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie prac za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Za zastrzeżenie miejsca dopłata 20 proc. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Sluszne reklamacje beda uwzględniane w ciagu następnego ogłoszenia. Niezwłocznie po ukazaniu się ogłoszenia tej samej treści co pierwotne ogłoszenia, które zasadniczo nie zmieniają treści, nie uważamy za ogłoszenia, które nie upoważniają do zmiany zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.